

Лекція № 6

Внутрішній моніторинг якості вищої освіти у країнах ЄС

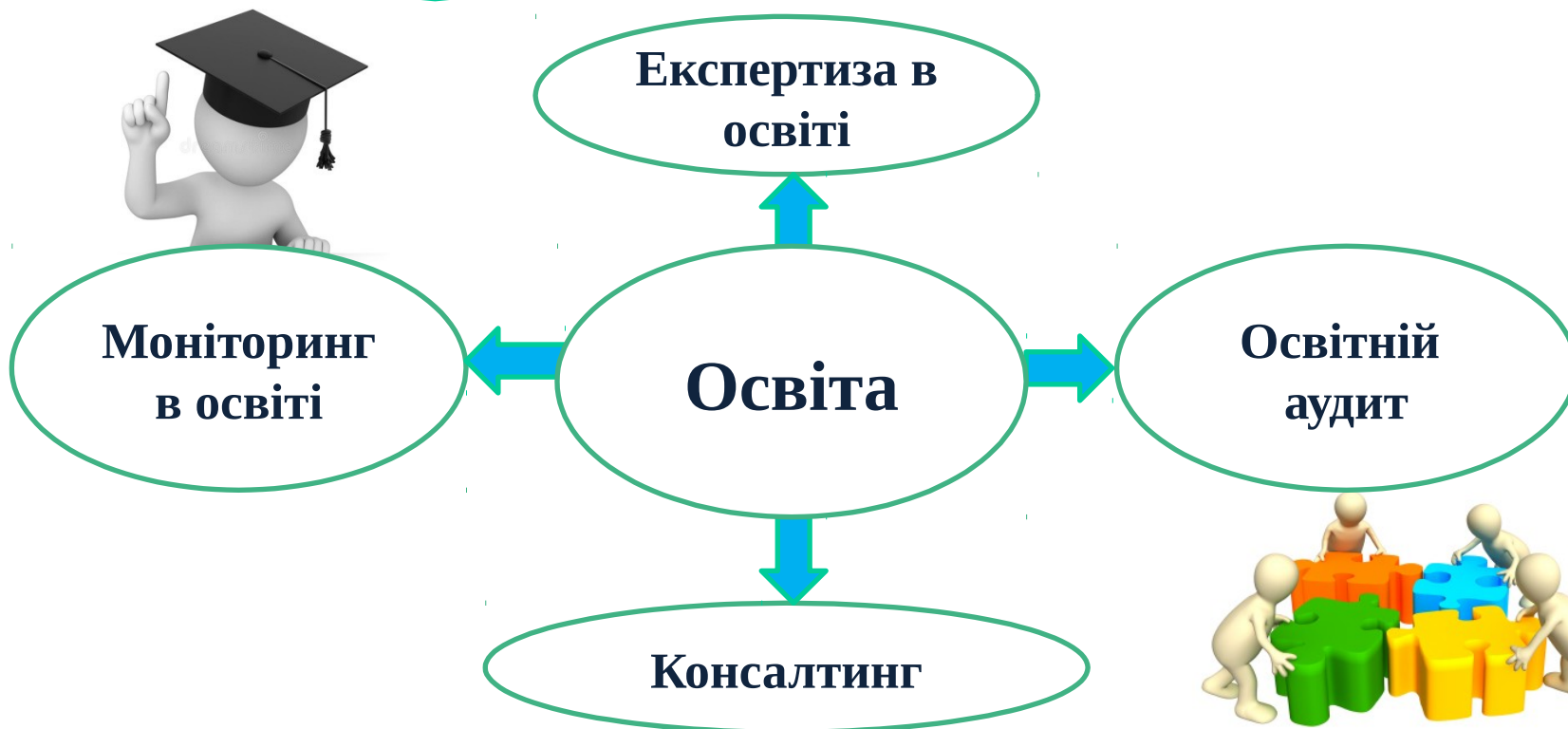
Батечко Н.Г.,
ДОКТ. ПЕД. Н., ДОЦЕНТ

Зміст лекції відображає виключно думку авторів, Виконавче агентство з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури (EACEA) та Європейська Комісія в сфері (вищої) освіти не несуть відповідальності за використання інформації, що міститься в ньому.

План

1. Порівняльний, пролонгований, констатувальний, діагностуючий і прогнозуючий характер внутрішнього моніторингу якості вищої освіти.
2. Ефективність внутрішнього моніторингу якості вищої освіти.
3. Використання рейтингу в моніторингових дослідженнях.
4. Технології моніторингу якості освітнього процесу у вищих навчальних закладах.
5. Вимоги, функції, методи моніторингу якості вищої освіти.

Експертиза в освіті – це галузь науково-практичної діяльності, яку науковці запропонували для мінімізації розбіжностей між проектом і результатом його втілення. Вона є способом і методом оцінювання, методом дослідження, результатом і механізмом управління (О.М.Касьянова)

Освітній аудит – систематична і аргументована діяльність з виміру якості умов, процесів перетворення (розвитку) умов та результатів спільної освітньої діяльності суб'єктів системи освіти з метою оцінки міри їх відповідності атестаційним, акредитаційним вимогам та вимогам освітніх стандартів і (або) вмісту освітніх програм.

Оцінка відповідності системи освіти

- атестаційним
- акредитаційним
- вимогам освітніх стандартів

Консалтинг – це вид інтелектуальної діяльності, основне завдання якого полягає в аналізі, обґрунтуванні перспектив розвитку і використання науково-технічних і організаційно-економічних інновацій з урахуванням проблем клієнта.

- аналіз
- обґрунтування перспектив розвитку
- використання інновацій

Моніторинг в освіті, або освітній моніторинг, - це система збору, обробки, зберігання та поширення інформації про освітню систему або її окремі елементи, що орієнтована на інформаційне забезпечення управління, дозволяє робити висновки про стан об'єкта у будь-який момент часу та дає прогноз його розвитку

Система

- обробки;
- зберігання;
- поширення інформації.

Прогнозування
розвитку;
Розроблення
рекомендацій.

Моніторинг освіти (лат. Monitor – той, що нагадує, наглядає, застерігає) - спеціальна система збору, обробки, зберігання і розповсюдження інформації про стан освіти, прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки і основних тенденцій її розвитку та розробка науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення ефективності функціонування освітньої галузі.

Об'єкт:

- **система освіти** (загальна, середня, професійна, вища, регіональна система, муніципальна),
- **процеси** (педагогічний процес в цілому та окремі його складові:
- **діяльність** (управлінська, трудова, навчальна),
- **явища** (вихованість, освіченість, майстерність педагога).

За призначенням

Інформаційний:

збирання, накопичення,
систематизація та поширення інформації;
Не потребує проведення соціального
Обстеження на етапі збору інформації

Управлінський: збирання та узагальнення
Інформації за певними показниками
з метою вивчення конкретної освітньої
проблеми та виробленні відповідних
рекомендацій щодо формування політики
і прийняття органами управління
освітою необхідних рішень

Види моніторингу

За засобами, що
використовуються
для проведення
моніторингу

- педагогічний,
- соціологічний,
- психологічний,
- медичний,
- екологічний,
- економічний,
- демографічний

Види моніторингу

За ієрархією
систем управління

- індивідуальний
- інституційний (локальний)
- муніципальний
- обласний (регіональний)
- національний (загальнодержавний)

Функції моніторингу

- інформаційна;
- активізує;
- формуюча;
- корекційна;
- кваліметрична.

- діагностична;
- аполітична;
- моделююча;
- прогностична;
- управлінська.

Принципи моніторингу вищої освіти

Узгодженість нормативно-правового, організаційного та методичного забезпечення його складовими частинами;

Своєчасність отримання, обробки та використання об'єктивної інформації про якість освіти;

Комплексність дослідження різноманітних аспектів освітнього процесу;

Безперервність та тривалий характер спостережень за станом освіти;

Перспективність запланованих моніторингових досліджень;

Зв'язність отриманої інформації та її обробки;

Відкритість та оперативність доведення результатів досліджень до відповідних органів управління, громадськості, з ацікавлених міжнародних установ.

Спрямованість моніторингових досліджень на розв'язання актуальних завдань розвитку освіти;

Гуманістична спрямованість моніторингу якості освіти;

Рефлексивність;

I етап (30-50р-р ХХ ст.) (США)

Мета:

- фундаментальне реформування системи шкільної освіти США;
- поширення на теренах Європи;
- практичне упровадження освітніх реформ.

II етап (60-70р-р. ХХст.)

- міжнародний рівень моніторингових досліджень;
- обґрунтування концептуальних засад моніторингу;
- розробка системи освітніх індикаторів.

III етап (80-90р-р. ХХст.)

- визначення рентабельності, організації ефективного управління ресурсами;
- оцінювання продуктивності забезпечення освітніх систем.

Якість освіти стала політичною категорією.

IV етап (90р-р. ХХст.) до наших дн.)

- політична підтримка моніторингових досліджень;
- наукове обґрунтування моніторингових досліджень;
- методологічна база;
- використання статистичних методів;
- створення багаторівневої системи управління якістю.

Становлення моніторингу якості освіти в Україні

1997 – створення центру моніторингу освіти при Інституті змісту і методів навчання (МОН).

1999- створення першої в Україні організації у сфері професійного оцінювання та відбору кадрів – Центр тестування професійної компетентності

1999 – реформування Центру у відділ моніторингу якості загальної середньої освіти
Науково-методичного центру середньої освіти.

2005 – створення Українського центру оцінювання якості освіти ;
- створення регіональних відділень моніторингу якості освіти (м. Київ, Вінницька, Донецька, Львівська, Харківська області)

Проведення внутрішнього моніторингу (на прикладі педагогічного моніторингу)

Конструювання
системи
контрольних
завдань

Організація
об'єкта
контролю

Збір додаткової
інформації

Цілі проведення
моніторингу

Проведення
тестових зрізів

Аналіз
і інтерпретація
результатів
обробка

Обробка
отриманих
даних

Проведення внутрішнього моніторингу (на прикладі педагогічного моніторингу)

Констатувальний моніторинг –
обстеження,
спрямоване головним
чином на виявлення
або опис стану знань;

Порівняльний характер
моніторингу дає можливість
порівняння навченості
учнів, груп і класів;

Діагностуючий характер –
обстеження,
спрямоване на
встановлення
причин виявленого
стану знань учнів;

Пролонгований характер моніторингу передбачає багаторазовий
збір інформації протягом досить тривалого періоду з певним контингентом учнів;

Проведення внутрішнього моніторингу (на прикладі педагогічного моніторингу)

Прогнозуючий характер – обстеження, на підставі якого можна здійснювати прогнозування успішності навчання учнів у майбутньому, виходячи з можливостей на даний момент.

- Доцільний
- Має чіткі цілі й завдання
- Спрямований на певний об'єкт
- Систематичний і планомірний
- Форми й методи відповідають цілям і змісту
- Оперативний
- Колегіальний
- Об'єктивний

Рейтингова система внутрішнього моніторингу якості освіти

Рейтингова система внутрішнього моніторингу
– ефективна система поточного контролю

Передумови:

- організація інтерактивного процесу навчання;
- партнерство (викладачів і студентів);
- належна організація самопідготовки студентів.

Сприяє:

- суттєвому підвищенню рівня якості підготовки;
- Стимулює до планомірної, систематичної навчальної діяльності протягом семестру.

Практика поєднання результатів поточного і проміжного контролю
в інтегровану оцінку успішності студента за семестр

$$O_{IC} = P_1 V_3 + P_2 P_{ПК} + P_3 P_{ПК}$$

P_1, P_2, P_3 – вагові коефіцієнти,

V_3 – відвідування занять,

$P_{ПК}$ – результати проміжного контролю,

$P_{ПК}$ – результат поточного контролю.

Оцінка пропорційно враховує рівень відвідування занять, результати поточного контролю (тести, контрольні роботи, поточні завдання, наукову роботу) та проміжного контролю (заліки, іспити, курсові, проекти)

Оцінка діяльності викладацького складу:

$$Q_{\text{П}} = P_1 P_{\text{ОС}} + P_2 P_{\text{МР}} + P_3 P_{\text{НД}}$$

P_1, P_2, P_3 - вагові коефіцієнти,

$P_{\text{ОС}}$ – результати опитування студентів,

$P_{\text{МР}}$ - експертна оцінка результатів методичної діяльності викладача,

$P_{\text{НД}}$ – експертна оцінка результатів наукової діяльності викладача.

Дякую
за
увагу!!!

Зміст лекції відображає виключно думку авторів, Виконавче агентство з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури (EACEA) та Європейська Комісія в сфері (вищої) освіти не несуть відповідальності за використання інформації, що міститься в ньому.